

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چون در این ویرایش [A1] Comment
ترتیب نویسندگان عوض شده است،
شناسنامه کتاب نیز نیاز به ویرایش دارد

مبانی نظری و عملی

کاربرد اینترنت در فرایند تدریس و یادگیری

ویراست جدید

تألیف:

دکتر اسماعیل زارعی زوارکی

(عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)

دکتر اکبر مؤمنی راد

(عضو هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا)

دکتر سید عبدالله قاسم تبار

(عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی)

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۶

سرشناسه	: زارعی زوارکی، اسماعیل، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی نظری و عملی کاربرد اینترنت در فرایند تدریس و یادگیری / تالیف اسماعیل زارعی زوارکی، اکبر مومنی راد، سیدعبدالله قاسم تبار.
وضعیت ویراست	: ویراست ۴۲.
مشخصات نشر	: تهران: آوای نور، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۳۶۸ ص:، مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۳۲۶-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: چاپ چهارم.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۵۹] - ۳۶۸.
موضوع	: اینترنت و آموزش و پرورش Internet in education
موضوع	: آموزش بر پایه وب Web-based instruction
موضوع	: تکنولوژی آموزشی Educational technology
شناسه افزوده	: مومنی راد، اکبر، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	: قاسم تبار، سیدعبدالله، ۱۳۶۲ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶۵۱۰۲۸LB / ۳م۲
رده بندی دیویی	: ۳۳۴/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۱۳۰۵۹

مبانی نظری و عملی کاربرد اینترنت در فرایند تدریس و یادگیری

تالیف: دکتر اسماعیل زارعی زوارکی - اکبر مومنی راد - سید عبدالله قاسم تبار

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیر السادات حسینی

چاپ چهارم ۱۳۹۶

تیراژ: ۲۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۳۲۶-۳

تهران: خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - پلاک ۹۹

تلفن: ۶ - ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت: ۲۹۰۰۰ تومان

چون در این ویرایش [AT] Comment ترتیب نویسندگان عوض شده است، شناسنامه کتاب نیز نیاز به ویرایش دارد

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۵
پیشگفتار ویرایش دوم.....	۱۷
فصل ۱ : نظریه‌های یادگیری و تدریس مبتنی بر وب	
مقدمه.....	۱۹
مطالعه موردی	
رفتارگرایی.....	۲۳
شناخت گرایی.....	۲۴
ساختن گرایی.....	۲۷
آموزش پیوندی.....	۳۲
یادگیری مورد محور.....	۳۳
یادگیری مشارکتی.....	۳۳
یادگیری پژوهشی.....	۳۴
یادگیری مسئله محور.....	۳۶
یادگیری پروژه محور.....	۳۶
یادگیری مولد.....	۳۸
سنجش واقعی.....	۳۸
آماده‌سازی و هدایت‌گری.....	۳۹
تکیه گاه سازی.....	۴۰
مزایا و چالش‌های یادگیری پروژه محور.....	۴۳
تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها.....	۴۶
فصل ۲: برنامه ریزی و طراحی یادگیری و تدریس مبتنی بر وب	
مقدمه.....	۴۹
مطالعه موردی.....	۵۰
کاربرد فناوری‌های اینترنتی به عنوان ابزارهای شناختی برای یادگیری یادگیرنده محور.....	۵۲
ایجاد محیط‌های یادگیری فعال.....	۵۵
نقش‌های جدید برای معلمان.....	۵۷

انتظارات جدید برای یادگیرندگان.....	۵۸
الگوهای آموزشی.....	۶۰
ابعاد آموزشی: اطلاعات و تعامل.....	۶۱
یادگیری غنی شده‌ی مبتنی بر وب در مقابل آموزش مبتنی بر وب.....	۶۲
آموزش مبتنی بر وب.....	۶۳
یادگیری غنی شده‌ی مبتنی بر وب.....	۶۴
طراحی فعالیت‌های یادگیری غنی شده‌ی مبتنی بر وب.....	۶۵
الف- فعالیت‌های انفعالی.....	۶۶
ب- فعالیت‌های عملی.....	۶۷
ج- فعالیت‌های تلفیقی.....	۶۷
برنامه ریزی فرایند.....	۶۸
ابزارهای سازمانی.....	۷۰
طرح درس‌های یادگیری غنی شده‌ی مبتنی بر وب.....	۷۰
نمونه‌های پروژه‌ی یادگیری غنی شده‌ی مبتنی بر وب.....	۷۳
ملاحظات عملی.....	۷۴
امنیت اینترنت.....	۷۴
خطراتی برای یادگیرندگانی که از اینترنت استفاده می‌کنند.....	۷۴
نکات امنیتی اینترنت برای معلمان و والدین.....	۷۶
ارزشیابی محتوای وب سایت.....	۷۸
طراحی جهانی.....	۷۹
تأملات.....	۸۲
تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها.....	۸۳

فصل ۳: شناسایی و ارزشیابی مواد و منابع یادگیری در اینترنت..... ۸۹

مقدمه.....	۸۹
مطالعه‌ی موردی.....	۸۹
مواد و منابع یادگیری در اینترنت.....	۹۲
کاربرد موتور جستجوهای اینترنتی.....	۹۴
انواع موتور جستجو.....	۹۵
جستجو در فهرست راهنماها (دایرکتوری‌ها).....	۹۶

۹۶		موتورهای جستجو
۹۷		عملگرهای جستجو
۹۸		عملگر AND
۹۸		عملگر OR
۹۸		عملگر NOT
۹۹		عملگر ""
۹۹		عملگر ~
۹۹		عملگر filetype
۱۰۰		موتور جستجوهای ترکیبی
۱۰۰		موتورهای فراجستجو
۱۰۱		وب پنهان
۱۰۲		جستجو از طریق گوگل
۱۰۳		کاربرد راهبردهای جستجو
۱۰۵		قسمت دوم: ارزشیابی کیفیت اطلاعات اینترنت
۱۰۵		منبعی از اطلاعات خوب و بد
۱۰۶		راهبردهایی برای ارزشیابی کیفیت اطلاعات
۱۰۹		تاملات
۱۱۱		تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها
۱۱۶		طرح درس غنی شده از وب

فصل ۴: انتشار اطلاعات روی اینترنت ۱۱۷

۱۱۷		مقدمه
۱۱۸		مطالعه موردی
۱۲۰		ویرایشگران صفحات وب
۱۲۱		برنامه‌های ویرایش متن و صفحات گسترده
۱۲۲		برنامه‌های ارائه چند رسانه ای
۱۲۲		ایجاد فعالیتهای یادگیری برخط با filamentality
۱۲۴		جمع‌آوری اطلاعات
۱۲۴		Hotlist ها
۱۲۴		مجموعه چند رسانه ای

۱۲۵	نائل شدن به یادگیری
۱۲۵	گنجینه اطلاعات
۱۲۶	نمونه بردار موضوعی
۱۲۶	جستجوی وبی
۱۲۷	منابع و ابزارها برای انتشار کارهای دانش آموز
۱۲۷	انتشار کارهای خلاق برخط
۱۲۸	خود انتشاراتی با استفاده از ثبت وقایع وب
۱۲۹	ایجاد صفحات وب با HTML
۱۳۰	استفاده از فایل‌های چند رسانه ای
۱۳۱	تصاویر و عکس ها
۱۳۲	پویانمایی (انیمیشن)
۱۳۳	صدا
۱۳۳	ویدیوی دیجیتال
۱۳۳	قالب سند قابل حمل
۱۳۴	ویکی ها
۱۳۵	چند ویکی معروف دنیا
۱۳۵	ویکی پدیا
۱۳۶	ویکی اسپیس
۱۳۶	ویکی ماتریس
۱۳۶	ویکی چگونه
۱۳۶	ویکی سفر
۱۳۷	ویکی جستجو
۱۳۷	ویکی حافظه
۱۳۷	RSS
۱۳۸	نرم افزار خواندن RSS چیست؟
۱۳۸	پلاگین
۱۳۸	راهنمایی‌هایی برای انتشارات دانش آموزان به صورت برخط
۱۳۹	تاملات
۱۴۰	تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها

۱۴۳	فصل ۵: فناوری‌های اینترنتی یادگیری و تدریس
۱۴۳	مقدمه
۱۴۳	مطالعه موردی
۱۴۶	تاریخچه مختصری از اینترنت
۱۴۷	کاربرد اینترنت در کلاس درس
۱۴۸	نگاه اجمالی به فناوری‌های اینترنت
۱۵۰	فناوری‌های اینترنتی قدیمی
۱۵۱	گوفر
۱۵۱	تل نت
۱۵۱	فناوری‌های اینترنتی بازسازی شده
۱۵۱	خدمات تابلوی اعلانات
۱۵۳	پست الکترونیکی
۱۵۶	قرارداد انتقال فایل
۱۵۶	سرویس دهندگان فهرست یا فهرست‌های مباحثه
۱۵۸	گروه‌های خبری
۱۶۰	قرار داد کنترل انتقال/قرارداد اینترنت
۱۶۱	فناوری‌های اینترنتی جدید
۱۶۱	چت
۱۶۲	قرارداد انتقال فرامتن
۱۶۳	زبان علامت گذاری فرامتن
۱۶۴	پیام رسانی فوری
۱۶۵	اینترنت ۲
۱۶۵	تابلوهای پیام
۱۶۶	مکان یاب منابع یکسان
۱۶۷	فناوری‌های کنفرانس ویدئویی
۱۶۸	وایت برد اینترنتی
۱۶۸	وبلاگ
۱۷۰	خصوصیات اصلی بلاگ ها
۱۷۳	شبکه جهان گستر وب

۱۸۶	روش‌های همزمان و غیر همزمان
۱۸۷	آداب شبکه
۱۸۹	تأملات
۱۹۰	تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها

فصل ۶: کاربرد اینترنت در فرایند ارتباط

۱۹۵	مقدمه
۱۹۶	مطالعه موردی
۱۹۸	استفاده از پست الکترونیکی
۲۰۰	کاربرد چت
۲۰۴	استفاده از ابزارهای ارتباط گروهی روی اینترنت
۲۰۵	استفاده از فهرست‌های مباحثه
۲۰۸	استفاده از تابلوهای پیام
۲۱۰	تأملات
۲۱۱	تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها

فصل ۷: کاربرد اینترنت در حل مساله مبتنی بر اطلاعات

۲۱۵	مقدمه
۲۱۷	مطالعه موردی
۲۱۸	یادگیری حل مساله برای حل مساله مبتنی بر اطلاعات
۲۲۱	مدل‌های حل مساله اطلاعاتی یا مبتنی بر اطلاعات
۲۲۱	اینفوساوی
۲۲۲	چرخه پژوهش
۲۲۴	Big6
۲۲۵	استفاده از Big6 برای یادگیری مبتنی بر اینترنت
۲۲۸	تعامل والدین با Big6
۲۳۰	سنجش اصیل
۲۳۲	کاربرد سرفصل‌ها برای سنجش
۲۳۵	تأملات
۲۳۶	تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها

فصل ۸: کاربرد اینترنت در حل مساله مشارکتی ۲۴۳

۲۴۳	مقدمه.....
۲۴۴	مطالعه موردی.....
۲۴۶	تاریخچه‌ای مختصر از جستجوی مبتنی بر وب.....
۲۴۷	اصول آموزشی جستجوهای مبتنی بر وب.....
۲۴۸	یادگیری تشریک مساعی.....
۲۵۰	عناصر جستجوی مبتنی بر وب.....
۲۵۱	فرایند اقتباس و غنی سازی جستجوی وب.....
۲۵۷	فرایند طراحی جستجوی مبتنی بر وب.....
۲۶۰	تأملات.....
۲۶۰	تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها.....

فصل ۹: کاربرد اینترنت در تحقیق و اکتشاف ۲۶۵

۲۶۵	مقدمه.....
۲۶۶	مطالعه موردی.....
۲۶۸	درک یادگیری تحقیقی و اکتشافی.....
۲۶۹	یادگیری تحقیقی.....
۲۷۰	یادگیری اکتشافی.....
۲۷۱	استفاده از وب برای تحقیق.....
۲۷۴	یادگیری مورد محور.....
۲۷۵	انواع مطالعات موردی.....
۲۷۷	راهبردهای آموزشی.....
۲۷۸	تهیه سناریو.....
۲۷۹	استفاده از شبیه سازی‌های برخی برای گسترش زندگی واقعی.....
۲۸۰	پیشنهاداتی برای تدریس و یادگیری.....
۲۸۱	نمونه‌هایی برای کاربرد کلاس درس.....
۲۸۲	بازی بورس سهام و ارز.....
۲۸۳	سایت‌های مجازی ناسا.....
۲۸۴	تأملات.....
۲۸۵	تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها.....

فصل ۱۰: کاربرد اینترنت در مشارکت‌های برخط ۲۸۹

۲۸۹	مقدمه.....
۲۹۰	مطالعه موردی.....
۲۹۲	فهم یادگیری مشارکتی.....
۲۹۲	یادگیری به عنوان یک فرایند اجتماعی.....
۲۹۳	ایجاد گروه‌های موثر.....
۲۹۴	ایجاد اجتماع یادگیری.....
۳۰۲	ایجاد اجتماع مشارکتی اینترنتی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی.....
۳۰۴	فرصت‌ها و چالش‌های بکارگیری ۲۰۰ WEB در آموزش.....
۳۰۶	کاربردهای شبکه‌های اجتماعی.....
۳۰۷	خط‌مشی‌هایی برای استفاده بهتر از این شبکه‌ها.....
۳۰۷	حمایت‌های یادگیری مشارکتی از طریق اینترنت.....
۳۰۷	استفاده از پروژه‌های برخط.....
۳۰۸	برنامه ریزی پروژه برخط.....
۳۱۰	تاریخچه‌ای کوتاه از MUVE ها.....
۳۱۱	MUD ها.....
۳۱۲	MOO ها.....
۳۱۵	MUVE ها در آموزش.....
۳۱۶	تأملات.....
۳۱۷	تمرین‌هایی برای مرور و گسترش مهارت‌ها.....

فصل ۱۱: دوره‌های آزاد مبتنی بر وب ۳۱۹

۳۱۹	مقدمه.....
۳۲۰	مطالعه موردی.....
۳۲۱	موک چیست؟.....
۳۲۲	Massive (انبوه).....
۳۲۲	Open (باز).....
۳۲۳	Online (برخط).....
۳۲۳	Course (دوره).....
۳۲۴	xMOOCs.....

۳۲۵	cMOOCs
۳۲۷	تلفیق موک در برنامه درسی
۳۲۷	طراحی موک ها
۳۲۸	فرصت‌ها و چالش‌ها استفاده از موک
۳۲۹	نمونه‌هایی از موک
۳۳۰	Coursera (کورسرا)
۳۳۱	مکتب خونه
۳۳۳	یک نمونه از طرح درس موک
۳۳۳	طرح درس:تکنولوژی آموزشی
۳۳۵	نظرسنجی ابتدای دوره
۳۳۷	اطلاعات دوره
۳۳۸	اطلاعیه ها
۳۴۳	اهداف یادگیری
۳۴۷	سخنرانی‌های ویدئویی
۳۵۱	آزمون نهایی
۳۵۶	جلسات همزمان
۳۵۶	دستورالعمل‌های دسترسی به telegram
۳۵۶	تولید ویدئوها
۳۵۷	نظرسنجی بعد از دوره
۳۵۷	نظرسنجی پایان دوره
۳۵۹	منابع

پیشگفتار

در دهه‌های اخیر رویکردهای سنتی یادگیری و تدریس با ظهور فناوری‌های نوین مانند چندرسانه‌ای‌ها، فرارسانه‌ای‌ها و ارتباط از راه دور دچار تغییر و تحول اساسی شده است. با ورود فناوری‌های کمکی به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات در نظام آموزشی در کلیه دوره‌ها و سطوح تحصیلی شاهد تحولات چشمگیری در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه بوده ایم. این تحولات با ورود اینترنت به عنوان شبکه بین المللی اطلاعات و ارتباطات مضاعف شده است و فرایند یادگیری و تدریس را عمیقاً تحت تأثیر خود قرار داده است.

امروزه سوال اساسی نظام آموزشی در کلیه کشورها این نیست که از فناوری‌های کمکی به ویژه فناوری اینترنت در فرایند یادگیری و تدریس استفاده کنیم یا از آن بهره نگیریم، بلکه سوال کلیدی و بنیادی آن است که چگونه می‌توانیم فناوری را با فرایند یادگیری و تدریس به گونه‌ای یکپارچه سازیم تا به کمیت و کیفیت آن کمک کند. فناوری اینترنت از آغاز شکل گیری آن تا کنون مداوماً بهبود، اصلاح و تکامل یافته است به گونه‌ای که از ظهور پست الکترونیکی به وب ۲ دست یافته ایم و شاهد ابزارهای مختلف فناوری اینترنت و بهره‌گیری از آنها در عرصه‌های مختلف زندگی از جمله فرایند یادگیری و تدریس می‌باشیم. فناوری‌های مختلف اینترنتی به خصوص وب ۲ امکان فعالیت، مشارکت و تشکیل شبکه‌های اجتماعی را برای دانش آموزان و معلمین فراهم می‌سازد تا از راه دور بتوانند تجارب خود را با یکدیگر به اشتراک بگذارند و در تولید دانش به صورت انفرادی و گروهی سهیم شوند. این مهم تا قبل از ظهور اینترنت امکان پذیر نبود. اگر چه اینترنت از ظرفیت‌های مناسبی در فرایند یادگیری و تدریس برخوردار است، از تهدیدهای آن هم نباید غافل شویم. هنر معلم در فرایند یادگیری و تدریس مبتنی بر فناوری به ویژه اینترنت آن است که ضمن معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های مناسب آن و تلفیق هوشمندانه آن با فرایند یادگیری و تدریس، دانش آموزان خود را از تهدیدهای موجود در این زمینه آشنا ساخته و آن‌ها را از این خطرات مصون نگه دارد.

اینترنت باعث شده است تا دانش آموزان و معلمین علاوه بر تبادل اطلاعات از راه دور، بتوانند با یکدیگر تعامل گسترده‌ای نیز داشته باشند و این بر فرایند یادگیری و تدریس تأثیر بسزایی داشته است. کتاب حاضر مبانی نظری کاربرد اینترنت به عنوان بزرگترین شبکه بین المللی اطلاعات و ارتباطات را در فرایند یادگیری و تدریس نوین معرفی کرده و راهنمای عملی خوبی برای

بهره‌گیری موثر از ابزارهای مختلف آن در فرایند یادگیری و تدریس در دوره‌های مختلف تحصیلی نظام آموزشی است.

این کتاب مشتمل بر ده فصل است. در فصل اول نظریه‌های یادگیری و تدریس مبتنی بر وب و در فصل دوم برنامه ریزی و طراحی یادگیری و تدریس مبتنی بر وب به عنوان مبانی نظری معرفی شده است. فصل‌های بعدی کتاب که شامل فصل‌های سوم الی دهم می‌شود، مبانی عملی کاربرد اینترنت در فرایند یادگیری و تدریس را معرفی می‌کند. این فصل‌ها با عناوین: شناسایی و ارزشیابی مواد و منابع یادگیری در اینترنت، انتشار اطلاعات روی اینترنت، فناوری‌های اینترنتی، کاربرد اینترنت در فرایند ارتباط، کاربرد اینترنت در حل مسأله‌ی مبتنی بر اطلاعات، کاربرد اینترنت در حل مسأله مشارکتی، کاربرد اینترنت در تحقیق و اکتشاف، و کاربرد اینترنت در مشارکت‌های برخط، تنظیم شده است. در ترجمه و تألیف کتاب حاضر علاوه بر بهره‌گیری از منابع فارسی و انگلیسی مختلف که در فهرست منابع ذکر شده است از کتاب:

"Using the Internet for Active Teaching and Learning" تألیف استیون سی

میلز^۱ از دانشگاه اوکلاهما^۲ بیشترین استفاده شده است.

مطالعه کتاب حاضر به کلیه معلمان، اساتید، کارشناسان، پژوهشگران و دانشجویان فعال در عرصه تعلیم و تربیت کشور توصیه می‌شود. همچنین از این کتاب می‌توان به عنوان منبع درسی مناسبی برای دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری رشته‌های تکنولوژی آموزشی، آموزش از راه دور، برنامه ریزی آموزشی و برنامه ریزی درسی استفاده کرد. نظرات اندیشمندان شما خوانندگان محترم، می‌تواند به غنای اثر در ویرایش‌ها و چاپ‌های بعدی کمک شایانی نماید. امید داریم بتوانیم از ظرفیت‌های فناوری‌های اینترنت به صورت هدفمند و هوشمندانه در فرایند یادگیری و تدریس نوین بهره‌گیری کنیم.

با آرزوی توفیق

اسماعیل زارعی زوارکی (ezarai@yahoo.com)

اکبر مومنی راد (akbar856@gmail.com)

سید عبدالله قاسم تبار (ghasemtabar.it@gmail.com)

دیماه ۱۳۹۱

^۱ . Steven C.Mils

^۲ . Oklahoma

پیشگفتار ویرایش دوم

امروزه به کارگیری اینترنت در فرایند تدریس و یادگیری به موضوعی بدیهی تبدیل شده است. در تمام گام‌ها و مراحل تدریس و آموزش جدای از بستر آن ردپای استفاده از اینترنت مشاهده می‌شود. بنابراین توجه اصولی تر به ظرفیت‌هایی که اینترنت ایجاد می‌کند و بالفعل کردن این ظرفیت‌ها نیازمند توجه پیش از پیش است. اینترنت بستری است که هم می‌توان نگاه ابزاری به آن داشت، هم یک محیط یادگیری. هم می‌توان کل آموزش را بر این بستر برنامه ریزی، طراحی و اجرا نمود، هم می‌توان از آن در هر کدام از گام‌های آموزش استفاده نمود و به عبارتی آن را در آموزش و برنامه درسی حضوری و سنتی تلفیق نمود. آنچه روشن و آشکار است اینترنت با فراهم کردن دنیایی از اطلاعات نگاه سنتی به محتوا و مواد آموزشی را تغییر داده است.

همچنین نگاه به یادگیری به عنوان سازه‌ای سخت و قابل انتقال به سازه‌ای نرم و قابل ساخت از طریق تعاملات اجتماعی تغییر یافته است. پیشرفت‌های زیادی که در ابزارهای اجتماعی و فراهم کننده تعاملات غنی بین یادگیرندگان با یکدیگر و با دیگر متخصصان موضوع رخ داده است، گریز از این تعبیر را ناگزیر کرده است. معلمان و مدرسان زیادی از این ابزارها برای فراهم کردن محیطی جهت ایجاد و مدیریت بحث‌هایی غنی برای تعمیق یادگیری و همچنین شکل گیری آن برای یادگیرندگان خود استفاده می‌کنند.

در ویرایش جدید کتاب موضوع فوق بیشتر مد نظر قرار گرفته است. در فصل اول نظریه‌های یادگیری با تفصیل بیشتری آمده است و رویکرد ارتباط گزایی به آن اضافه شده است. در این رویکرد است که نگاه به یادگیری به عنوان سازه‌ای ماحصل ارتباطات افراد با یکدیگر در یک بافت اجتماعی متشکل از افراد و رسانه‌ها قوت می‌گیرد. در فصل پنجم مواردی همچون بلاگ‌های خرد، RSS، ویکی، رادیوی اینترنتی، کارپوشه الکترونیکی، سایت‌های نشانه گذاری اجتماعی، سایت‌های به اشتراک گذاری رسانه، سایت‌های شبکه‌های اجتماعی، دنیاهای مجازی و رایانش ابری برای اولین بار مطرح و تشریح شده اند.

در فصل دهم بحث اجتماع یادگیری با تفصیل بیشتری مطرح شده است. امروزه با فناوری‌های به اشتراک گذاری رسانه و شکل گیری مباحثات اینترنتی و امکان حمایت و پشتیبانی از این بحث‌ها توسط مربی یا با هدایت و مدیریت خود یادگیرندگان امکان شکل گیری اجتماعات یادگیری حرفه‌ای را امکانپذیر ساخته است. در این راستا مطالبی برای مدیریت و ماهیت بخشی بیشتر به این مفهوم ارائه گردیده است.

همچنین فصلی مجزا با عنوان «دوره‌های آزاد مبتنی بر وب» ارائه شده است. در حوزه یادگیری الکترونیکی واژه MOOC مفهوم نام آشنایی است. برگزاری دوره‌هایی که برای

مخاطبانی انبوه در سرتاسر دنیا ارائه شده و همچنین به صورت رایگان در دسترس می‌باشند، به وفور از طریق بستر وب در دسترس می‌باشند. ماهیت موک‌ها، تلفیق موک‌ها در برنامه درسی، چالش‌ها و فرصت‌های استفاده از موک‌ها در برنامه درسی، طراحی موک‌ها از مباحثی است که در این فصل آمده است. همچنین طرح درسی مبتنی بر موک برای بارگذاری در سامانه کورسرا در پایان این فصل ارائه گردیده است.

در انتها از خوانندگان عزیز خواهشمندیم در راستای غنی شدن محتوای کتاب در ویرایش‌های بعدی کتاب، انتقادات و پیشنهادات خود را به آدرس پست الکترونیکی ذکر شده برای ما ارسال دارند.

خدایا چنان کن سرانجام کار تو خوشنود باشی و ما رستگار

اسماعیل زارعی زوارکی (ezaraii@yahoo.com)

اکبر مومنی راد (akbar۸۵۶@gmail.com)

سید عبدالله قاسم تبار (ghasemtabar.it@gmail.com)

آبانماه ۱۳۹۶

